

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ὡ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21).

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ» • ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1998 • ΤΕΥΧΟΣ 1

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὴν παρακαταθήκην φύλαξον...	σελ.	1
Ἡ Διορθόδοξος συνάντησις τῆς Θεσσαλονίκης	σελ.	3
Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος γιὰ τὸν Οἰκουμενισμό	σελ.	4
Καὶ πάλι τὸ αἴτημα τοῦ «χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας»	σελ.	5
Ἡ παπικὴ ἐκκλησιολογία μεταξὺ Ὁρθοδόξων	σελ.	7
Κοινὸ Πάσχα χωρὶς ἐνότητα πίστεως	σελ.	9
Ἡ Πολυμερὴς Συμφωνία Ἐπενδύσεων	σελ.	10
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια	σελ.	11

ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΝ ΦΥΛΑΞΟΝ...

Η διατήρησις καὶ ἀδιάκοπη μετάδοσις τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ὑγιοῦς χριστιανικῆς διδασκαλίας δὲν εἶναι κάτι ποὺ γίνεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία χωρὶς εἰδικὴ προσπάθεια καὶ προσοχή.

Ἄλλιῶς ποιά σημασία θὰ εἶχαν οἱ προορήσεις τοῦ Κυρίου στὸ Εὐαγγέλιο γιὰ τοὺς *ψευδοπροφήτες* καὶ οἱ τόσες ἀναφορὲς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων στὶς *ἑτεροδιδασκαλίαις*, στοὺς *ἀδοκίμους* καὶ *ἀστοχῆσαντας περὶ τὴν πίστιν* καὶ οἱ παραινέσεις τοὺς πρὸς τὶς τοπικὲς ἐκκλησίες γιὰ τὴν διατήρησι τῆς *ὑγαινούσης πίστεως* καὶ *διδασκαλίας*;

Αὐτὴ ἡ ἐπιφυλακὴ καὶ προσπάθεια γιὰ τὴν διατήρησι τῆς χριστιανικῆς Ἀληθείας εἶναι ἔργο ὀλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο ἐκφράζεται διὰ τῶν ἱερῶν Το-

πικῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται ἡ περίφημη διακήρυξις τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς (1848): *Ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς θρησκείας ἐστὶν αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι αὐτὸς ὁ λαός.*

Σὲ τοπικὸ δὲ ἐπίπεδο ἡ εὐθύνη βαραίνει κυρίως τὸν ἐπίσκοπο ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ γνήσιος ἐκφραστὴς καὶ διδάσκαλος τῆς ὑγαινούσης, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ διακρίνη καὶ ἀποκρούη κάθε ἑτεροδιδασκαλία καὶ πλάνη ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας.

Αὐτὸ παραγγέλλει καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὸν ἀφοσιωμένο μαθητὴ καὶ *ισόψυχο* του συνεργάτη Τιμόθεο, ποὺ ἄφησε στὴν Ἔφεσο, γιὰ νὰ στηρίξη τὰ πρῶτα δῆματα τῆς ἐκεῖ ἐκκλησίας: *Ὡ Τιμόθεε, τὴν παρακατα-*

θήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21).

Ὁ ἐπηρμένος καὶ ἀδόκιμος νοῦς, παρανοεῖ τὰ θεῖα νοήματα. Γιὰ νὰ φανῆ καθ' ἑαυτὸν καὶ ὄχι κατὰ Θεὸν σοφός, προσμειγνύει τὸν ἀνθρώπινο στοχασμὸ στὴν θεία ἀποκάλυψι, καὶ ἔτσι ἀστοχεῖ περὶ τὴν πίστιν. Ἐρμηνεύει ἀνθρωποπαθῶς καὶ ἀνθρωπαρέσκως, καὶ ἔτσι βεβηλώνει τὴν παρακαταθήκη τῆς πίστεως. Ἐπινοεῖ καὶ ἐπιτηδεύει, καὶ ἔτσι παραχαράττει τὴν ἄπαξ παραδοθεῖσαν τοῖς ἁγίοις πίστιν (Ἰουδ. 3). Ἡ ἀποδοχή καὶ ἡ ἐπιδοκιμασία ἐκ μέρους τῶν ὁμοίων τοῦ ἀδοκίμων περὶ τὴν πίστιν ἀνθρώπων τὸν κάνει νὰ νομίση πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 5) καὶ νὰ ἐπιδοθῆ μὲ ζήλο στὸ νέο του αὐτὸ καὶ ἰδίας ἐμπνεύσεως κήρυγμα. Κι ἐπειδὴ ἡ πλάνη τοῦ νέου κηρύγματος εἶναι συχνὰ κρυμμένη καὶ δυσδιάκριτη, ἡ αἴρεσις κάνει γρήγορα ρίζες καὶ αὐξάνει σὰν τὸ ζιζάνιο, δημιουργώντας σύγχυσι καὶ ἀγωνία στὴν τοπικὴ ἐκκλησία.

Τὸ φαινόμενο εἶναι διαχρονικό. Μόνο τὰ πρόσωπα καὶ τὰ σχήματα ἀλλάζουν σὲ κάθε ἐποχή. Ἡ πλάνη παραλλάσσει συνεχῶς τὸ ἔνδυμά της καὶ προσαρμόζεται σὲ κάθε νέα κατάσταση, ἀκριδῶς ὅπως τὰ μικρόβια στὰ ἀντιβιοτικά. Καὶ χρειάζεται πολὺς φωτισμὸς καὶ διαρκὴς προσπάθεια, μέχρις ὅτου αὐτὴ ἀποκαλυφθῆ καὶ ἐξοβελισθῆ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας.

Στὸ δύσκολο αὐτὸ ἔργο τῶν ἐπισκόπων, τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν διαφύλαξι τῆς καλῆς παρακαταθήκης (Β΄ Τιμ. α΄ 14), ταπεινὴ συνεισφορὰ φιλοδοξεῖ νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀνὰ χεῖρας διμηνιαία ἔκδοσις, πὺξ ξεκινᾷ μὲ τὶς εὐχὰς καὶ τὴν πνευματικὴ καὶ ὑλικὴ ὑποστήριξι πολλῶν ἐν Χριστῷ πατέρων καὶ ἀδελφῶν.

Ἐπειδὴ πολλὰ εἶναι τὰ ἀναληθῆ καὶ παραπληνητικά πὺξ ἀκούγονται καὶ συμβαίνουν σήμερα στὸ ὄνομα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουμε πάντοτε ὅλοι τὴν ἴδια πληροφόρησι, ἡ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ θὰ προσπαθήσῃ νὰ εἶναι ἐνημερωτικὴ καὶ διαφωτιστικὴ, μὲ ἄρθρα καὶ σχόλια, γραμμένα πάντοτε μὲ μοναδικὴ πυξίδα τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων, τὰ δόγματα τῶν Πατέρων καὶ τὸ βίωμα τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὴν προσοχὴ μας δὲν θὰ τραβήξῃ τόσο ἡ παραθρησκεία καὶ ἡ λεγόμενη «Νέα Ἐποχή», μὲ τὶς ὁποῖες ἀσχολοῦνται διεξοδικὰ ἄλλα Ὁρθόδοξα περιοδικὰ. Πόλος ἔλξεως τοῦ προβληματισμοῦ μας θὰ εἶναι κυρίως τὰ ὅσα ἐπιλήψιμα λέγονται καὶ πράττονται σήμερα στὸν χῶρο τοῦ οἰκουμενισμοῦ, τῶν ἑτεροδόξων ὁμολογιῶν καὶ τῶν διαθρησκειακῶν διαλόγων, ἐπὶ ζημίᾳ καὶ προδοσίᾳ τοῦ μοναδικοῦ ἀληθοῦς καὶ σωτηρίου κηρύγματος τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ ἐπίσης ἀδιάφορους ἡ συνεχῶς διογκούμενη ἀνησυχία τῶν πιστῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὶς σχέσεις τους μὲ ἓνα κράτος ὅλο καὶ πιὸ ἐκκοσμικευμένο καὶ ἀντιχριστιανικό· οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας στὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς ἄλλες Ὁρθόδοξες χῶρες· οἱ κίνδυνοι ἀπὸ τὴν ἐπαπειλούμενη γενικὴ ἠλεκτρονικὴ καταγραφή καὶ παρακολούθησι· ἡ ὅλο καὶ πιὸ ἐμφανὴς διαμόρφωσις μιᾶς παγκόσμιας ἐξουσίας μὲ βάση τὴν οἰκονομία καὶ τὴν τεχνολογία τῆς πληροφορίας.

Κάθε λάθος, ἀτέλεια καὶ παραλείψις θὰ εἶναι ἀποκλειστικὰ δικά μας καὶ γι' αὐτὰ ζητοῦμε προκαταβολικὰ τὴν ἐπιείκεια τῶν ἀναγνωστῶν. Κάθε καλὸ πὺξ θὰ προκύψῃ γιὰ τὶς ψυχὰς τῶν πιστῶν καὶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία, θὰ εἶναι ἀποκλειστικὰ ἔργο τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ ζητοῦμε ταπεινὰ τὶς εὐχὰς ὅλων σας.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καρπός πολυετούς προβληματισμού και πολλαπλών ζυμώσεων μέσα στους κόλπους των κατά τόπους Αυτόκεφάλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἦταν καί ἡ Διορθόδοξος Συνάντησις τῆς Θεσσαλονίκης (1η Μαΐου 1998).

Ἡ πορεία πού ἀκολούθησε ἡ λεγομένη Οἰκουμενική Κίνησις ἦταν ἓνα πρόβλημα, πού ἔπρεπε νά εὔρη τήν λύσι του. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία συμπαρεσύρετο σέ ἀτραπό τελείως ξένη πρὸς τήν αὐτοσυνειδησία καί τήν Παράδοσί της. Θεμελιῶδες σφάλμα στήν πορεία αὐτή εἶναι ἡ παραίτησις τῶν Ὁρθόδοξων θεολόγων ἀπό τήν πίστι τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ὅτι μόνη αὐτή ἀποτελεῖ τήν Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καί Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

Στὴν Διορθόδοξο Συνάντησι τῆς Θεσσαλονίκης ἀξιολογήθηκαν τὰ νεώτερα δεδομένα στίς σχέσεις Ὁρθοδοξίας καί Οἰκουμενισμοῦ. Τὰ τελευταῖα χρόνια συνέδησαν ριζικές μεταβολές στίς σχέσεις αὐτές. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Γεωργίας ἀπεχώρησε ἀπό τό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.). Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἀπεφάσισε νά ἀποχωρήσῃ ὁμοίως, ἀλλὰ μετέθεσε ἐπὶ ἓνα ἔτος τήν ἡμερομηνία ἀποχωρήσεως γιὰ νά πραγματοποιήσῃ, εἰ δυνατόν, τό βῆμα αὐτό μαζί μέ ὅλες τίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας πιέζεται ἀφόρητα ἀπό τήν δραστηριότητα προτεσταντικῶν ἱεραποστολικῶν ὁμάδων, τώρα πού καί ἡ ἴδια προσπαθεῖ νά ἀνασυγκροτηθῇ.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἀνησυχίες πολλῶν ἱεραρχῶν, κληρικῶν, μοναχῶν καί λαϊκῶν ἀπό ὅλο τόν Ὁρθόδοξο χῶρο ἔχουν κορυφωθῇ μετὰ ἀπό τίς δραματικές ἐξελίξεις στούς προτεσταντικούς κύκλους σέ θεολογικό καί ἐκκλησιολογικό ἐπίπεδο. Ἡ θεολογία τοῦ θανάτου τοῦ Θεοῦ, ἡ θεολογία τῆς ἀπομυθεύσεως, ἡ «περιεκτική γλῶσσα», ἡ χειροτονία ἱερείων καί ἀρχιερείων, ἡ συμμετοχή σέ πανθηρηκειακές συμπροσευχές, εἶναι μερικὲς ἀπό τίς τάσεις πού θρῖσκουν πρόσφορο ἔδαφος καί εὐδοκίμοῦν στὰ ἔδρανα τοῦ Π.Σ.Ε. Ἐάν κανεῖς προσθήκη καί τήν φημολογούμενη ἀναγνώρισι καί ἱερολόγησι τοῦ «γάμου τῶν ὁμοφυλοφί-

λων», γίνεται ἀντιληπτό ὅτι στούς κόλπους τοῦ Π.Σ.Ε. πνέει ἄνεμος ἀποστασίας ἀπό τό Εὐαγγέλιο καί τήν Πίστι τοῦ Χριστοῦ.

Καί ἐνῶ συμβαίνουν ὅλα αὐτά, τὰ διοικητικά ὄργανα τοῦ Π.Σ.Ε. ἀρνοῦνται στούς Ὁρθόδοξους τό δικαίωμα νά καταθέτουν τήν ἄποψίν τους, ὡς ἄποψι τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τουλάχιστον γινόταν μέχρι τό 1961. Κάτω ἀπό τέτοιες προϋποθέσεις, ἡ Διορθόδοξος Συνάντησις τῆς Θεσσαλονίκης ἔλαβε σημαντικές ἀποφάσεις πού ἐτάραξαν τὰ ὕδατα στούς κόλπους τοῦ Π.Σ.Ε.

- Ἐπρότεινε τήν ἀνασυγκρότησι τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτοῦ βάσει κριτηρίων, τὰ ὅποια θά ἐπιτρέπουν στήν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία νά ἐπηρεάζῃ μέ τήν παρουσία της τίς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου. Ἐννοεῖ ὅτι θά πρέπει νά παύσῃ νά θεωρεῖται ὡς μειοψηφία ἢ παρουσία 15 Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν μέσα στήν πανσπερμία ἑκατοντάδων προτεσταντικῶν παραφυάδων, αὐτοαποκαλουμένων «ἐκκλησιῶν».

- Ἀπεφάσισε τό καταληκτικὸ κείμενο πού προέκυψε ἀπό τίς ἐργασίες της νά παρουσιασθῇ ὡς Κοινὴ Δήλωσις τῶν Ὁρθόδοξων στήν Ἡ Γενικὴ Συνέλευσι τοῦ Π.Σ.Ε. στό Χαράρε τῆς Ζιμπάμπουε (Δεκ. 1998). Πρόκειται γιὰ μία οὐσιαστικὴ διαμαρτυρία.

- Ἀπέκλεισε κάθε συμμετοχὴ τῶν Ὁρθόδοξων σέ «οἰκουμενικές» λατρευτικὲς συνάξεις, συμπροσευχές καί ἄλλες θρησκευτικὲς τελετές διαρκούσης τῆς Συνελεύσεως.

- Ἀπεφάσισε οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι νά μὴ συμμετάσχουν στίς ψηφοφορίες, παρὰ ἐνδεχομένως μόνο σέ κάποιες πού θά κριθοῦν ὁμόφωνα ὡς εἰδικῆς σημασίας γιὰ τοὺς Ὁρθόδοξους. Αὐτὸ οὐσιαστικὰ μεταβάλλει τό καθεστῶς τῆς Ὁρθόδοξου συμμετοχῆς σέ ἐκεῖνο τοῦ παρατηρητοῦ.

- Προειδοποίησε ὅτι στήν περίπτωσι πού γίνουν ἀποδεκτοὶ στίς ἐργασίες τῆς Συνελεύσεως ἐκπρόσωποι τῶν λεγομένων «σεξουαλικῶν μειονοτήτων», οἱ Ὁρθόδοξοι ἀντιπρόσωποι θά προβοῦν σέ ἄμεση «διαμαρτυρία», πράγμα πού πρέπει νά ἐξηγηθῇ ὡς σύσσωμη ἀποχώρησις τους ἀπό τήν Συνέλευσι.

Μέ τις αποφάσεις αυτές ή Διορθόδοξος Συνάντησις τῆς Θεσσαλονίκης ἐξέφρασε τό φρόνημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Γι' αὐτό καί ἀνακούφισε τίς συνειδήσεις τῶν πιστῶν Ὁρ-

θοδόξων Χριστιανῶν πού χρόνια ἀγωνιοῦσαν, ἀλλά δέν εὔρισκαν συνοδικό τρόπο ἐκφράσεως τῆς ἀγωνίας των.

Ο ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥΣ

Σέ συνέντευξι πού παρεχώρησε στόν π. Κων/νο Στρατηγόπουλο (ἐκπομπή «Ράδιο-Παράγκα») στίς 24-5-1998 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ὠμίλησε καί γιά τόν Οἰκουμενισμό καί τούς διαχριστιανικούς διαλόγους. Ὁ λόγος του μᾶς παρηγόρησε. Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ μέ τό ὀρθόδοξο αἰσθητήριό του ἀντιλαμβάνεται τί εἶναι ὀρθόδοξο καί τί δέν εἶναι. Γι' αὐτό ἀνακουφίζεται ὅταν ἀκούσῃ λόγο εἰλικρινῆ καί εὐθύ.

Εἶναι πολύ παρήγορο ὅτι ὁ Μακαριώτατος ὑπολογίζει στήν συνυπευθυνότητα τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου γιά τά μεγάλα θέματα τῆς Ἐκκλησίας. Λέγει: «Γιά ὅλα τά θέματα πρέπει νά ἐνημερώνεται ὁ λαός μας καί εἶναι λάθος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας τό νά κρατάει μερικά θέματα γιά τόν ἑαυτό της, ἐνῶ ἔπρεπε νά τά ποῦμε πρὸς τόν λαό. Καί ἓνα τέτοιο θέμα π.χ. εἶναι ἡ πορεία τῶν θεολογικῶν διαλόγων πού κάνομε αὐτή τήν ὥρα μέ τίς χωρισμένες ἀπό μᾶς ἐκκλησίες. ... Διότι, ἐδῶ πού τά λέμε, ἂν ὁ λαός δέν ἐγκρίνῃ αὐτά πού γίνονται στήν κορυφή τῆς πυραμίδος, στούς θεολογικούς διαλόγους, κανένα ἀποτέλεσμα καί καμμία ἀπόφασις δέν θά ἔχῃ ἰσχύν».

«Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος», λέγει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, «ἐκφράζει πάντοτε τίς πιό συντηρητικῆς ἀπόψεις, τίς πιό ὀρθές θεολογικά ἀπόψεις. ... Εἴμαστε μιά Ἐκκλησία, οἱ ὅποιοι ἔχουμε ποιμνιο. Καί τό ποιμνιο γιά μᾶς ἀποτελεῖ ἓναν ἔλεγχο. Ἐπομένως, καθετί τό ὅποιο λέμε καί τό ὅποιο ἀποφασίζεται πρέπει νά ἀντέχῃ στήν κριτική τοῦ λαοῦ μας. Κι ἂν δέν ἀντέχῃ, δέν θά σταθῇ. Καί μαζί του δέν στεκόμαστε καί ἐμεῖς».

Τά λόγια αὐτά ἐκφράζουν πλήρως τήν ἀπόφασιν τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς

(1848): *Ὁ ὑπερασπιστής τῆς θρησκείας ἐστίν αὐτό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι αὐτός ὁ λαός.*

Ἀναφερόμενος ὁ Μακαριώτατος στόν διάλογο μέ τούς Ἀντιχαλκηδόνιους ἐπεσήμανε: «Πῶς εἶναι δυνατόν νά προχωρήσουμε σέ μιά ἔνωσι, γιά τήν ὁποία ἐλέγετο ὅτι εἶναι ἔτοιμη πλέον νά γίνῃ, ὅταν ἀπεκαλύφθῃ ὅτι δέν ἀποδέχονται τήν Δ' Οἰκουμενική Σύνοδο, πού ἀποτελεῖ τό μῆλον τῆς ἔριδος, κατά βάσι, ἀλλά καί τήν Ε' καί τήν ΣΤ' καί τήν Ζ'».

Γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο, «ὁ Οἰκουμενισμός, πραγματικά ἔτσι ὅπως ἔχει ἐπικρατήσει νά σηματοδοτῆται ὁ ὅρος αὐτός, βεβαίως εἶναι αἵρεσις, διότι σημαίνει ἀπάρνησιν βασικῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ὅπως εἶναι, φερ' εἰπεῖν, ἡ ἀποδοχή τῆς θεωρίας τῶν κλάδων. ... Ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία —τέρμα, σ' αὐτό δέν γίνεται συζήτησις· καί ἐπομένως, πᾶς ὅστις πρεσβεύει τά ἀντίθετα μπορεῖ νά λέγεται οἰκουμενιστής καί ἐπομένως νά εἶναι αἵρετικός».

Γιά τό θέμα τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στούς διάφορους διαλόγους ὁ Μακαριώτατος εἶπε ὅτι «... δέν συνεπάγεται τό δίχως ἄλλο ἀπάρνησιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀντιθέτως, ἂν ἡ συμμετοχή μας συνδυάζεται μέ μίαν μαρτυρίαν Ὁρθοδόξου Πίστεως, ἡ ὁποία δίδεται εἰς τά περιβάλλοντα τῶν ἑτεροδόξων, τῶν αἵρετικῶν, νομίζω ὅτι πρέπει νά εἶναι εὐπρόσδεκτος ... Τό νά ἀπομονώσουμε τήν Ἐκκλησίαν μας, δέν εἶναι καλόν γιά τήν Ἐκκλησίαν μας. Δέν εἶναι καλό γιά μᾶς. Δέν εἶναι καλό καί γιά ἐκείνους, πολλοί ἐκ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἢ Ὁρθόδοξος εἶναι ἡ γνησία Ἐκκλησία τοῦ

Χριστού...». Ἀσφαλῶς ὁ Μακαριώτατος ἐννοεῖ ὅτι ἡ συμμετοχή τῆς Ἐκκλησίας στοὺς διαλόγους αὐτοὺς δέν θά γίνεται ἐπί ζημιά τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καί ἐπί ἀθετήσει τῆς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἀπώλειαν Ὁρθοδόξων ψυχῶν. Διότι, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξαν περιπτώσεις παραβάσεως τῶν Ἱ.

Κανόνων, πού ἐσκανδάλισαν τοὺς πιστοὺς, καθὼς καί δογματικές παραχωρήσεις ἀπὸ πλευρᾶς Ὁρθοδόξων θεολόγων καί ἀντιπροσωπειῶν εἰς διαφόρους διαλόγους μέχρι σήμερα.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΟ Αἴτημα τοῦ «ΧΩΡΙΣΜΟΥ Ἐκκλησίας-Πολιτείας»

Μόλις δύο ἡμέρες μετὰ τὴν ἐκλογή τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, 52 βουλευτές τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου ἐζήτησαν ἡ ὀρκωμοσία τῶν βουλευτῶν νά γίνεται στό ὄνομα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἐνῶ 60 διανοούμενοι τῆς Χώρας μας ἐπανέφεραν τό αἴτημα τοῦ πλήρους χωρισμοῦ Ἐκκλησίας-Πολιτείας. Καί τό μὲν πρῶτο αἴτημα ἔφερε στή μνήμη τό λαϊκισμό τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας, διότι τότε ἐπεβλήθη ἡ ὀρκωμοσία «στό ὄνομα τοῦ λαοῦ» (Im Namen des Volkes). Οἱ ζητοῦντες δέ τὴν ἀλλαγὴ αὐτὴ βουλευτές ἀπεδείχθησαν, δυστυχῶς, μὴ προοδευτικοί καί γιὰ τόν λόγο, ὅτι δέν ζήτησαν χριστιανικά τὴν κατάργηση τοῦ ὄρκου (πρβλ. Ματθ. 5,34), ἀλλὰ τὴν ἀλλαγὴ μόνο τῆς ἀναφορᾶς του (τοῦ πρὸς ὃν ὁ ὄρκος). Σημαντικότερη ὅμως εἶναι, ὅπως δὴποτε ἡ ἐπαναδιατύπωση τοῦ αἰτήματος κάποιων «γνωστῶν προοδευτικῶν», μετὰ τῶν ὁποίων δυστυχῶς καί ἕνας συνταξιούχος καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, γιὰ τόν πλήρη —καί ἐπαχθὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησία— χωρισμὸ τῶν δύο διακονικῶν ἐξουσιῶν τῆς Ἑλληνορθοδοξίας, τῆς πνευματικῆς καί τῆς πολιτικῆς, πού δυτικά ὀνομάσθησαν Ἐκκλησία-Πολιτεία.

Τό αἴτημα αὐτό, μέ καθαρά δυτικές προϋποθέσεις, δέν μπορεῖ νά βρεῖ ἔρεισμα στήν ἐθνική μας παράδοση. Τό καί σπουδαιότερο ὅμως, προωθεῖται ἐρήμην τοῦ λαοῦ (οὐδεμία διάθεση ὑπάρχει νά γίνῃ σχετικὰ χρῆση τοῦ συνταγματικῶν κατοχυρωμένου δημοψηφίσματος) καί πάντα σέ συνδυασμὸ μέ ἔντονη

ἀντιεκκλησιαστικὴ προπαγάνδα, γιὰ τὴ δημιουργία δυσμενῶν γιὰ τὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο ἐντυπώσεων. Ἡ προπαγάνδα τῶν «γνωστῶν προοδευτικῶν» σήμερα ἐπικεντρώνεται στό πρόσωπο τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου καί τὰ λεγόμενά του, πού λογοκρίνονται τεχνηέντως.

Ἡ ἰδέα τοῦ «χωρισμοῦ» Ἐκκλησίας-Πολιτείας, δηλαδή ἡ διακοπὴ κάθε (συνταγματικῶν κατοχυρωμένης) συνεργασίας μετὰ τὸν καί ἡ ἀποορθοδοξοποίηση τοῦ πολιτειακοῦ βίου, συμβαδίζει μέ τὴν εὐρύτερη προσαρμογὴ τῶν ἐθνικῶν προσανατολισμῶν μας στήν «καθολικὴ μητρόπολη» μας ἀπὸ τόν 19ον αἰῶνα, τὴν Εὐρώπη, ἡ ὁποία —ὅπως καί οἱ Η.Π.Α.— λόγῳ τῆς θρησκευτικῆς τους πολυχρωμίας εἰσήγαγαν τὴν ἐννοια τοῦ «ἀ-θρησκου» κράτους, ἐνῶ τό ἄλλο τέκνο τοῦ δυτικοῦ διαφωτισμοῦ, ὁ «ὑπαρκτός σοσιαλισμός», ἐπέλεξε τὴν ὁδὸ τῆς «ἀ-θείας» καί τοῦ διωγμοῦ τῆς θρησκείας (π.χ. Ἀλβανία).

Οἱ «γνωστοὶ προοδευτικοί» μας ὅμως, εἶναι γεγονός, ἐπιχειροῦν ὑπερβάσεις, πού εἶναι τελείως ἄγνωστες καί σ' αὐτὴ τὴν Εὐρώπη, τό σταθερὸ σημεῖο ἀναφορᾶς τους. Διότι χωρισμὸς Ἐκκλησίας-Πολιτείας, ὅπως αὐτοὶ τόν ἐννοοῦν, εἶναι ἄγνωστος ὄχι μόνο στήν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καί στήν Κύπρο, τὴ Μ. Βρεταννία (ἡ Βασίλισσα εἶναι ταυτόχρονα «ἀρχηγός» τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας — High Church — καί τοῦ Τεκτονισμοῦ), στήν Ἑλβετία, τὴ Φινλανδία, τὴ Σουηδία, τὴ Νορβηγία, τὴ Δανία, τὴν Ἰσλανδία, τό Μονακό, τόν Ἅγ. Μαρίνο καί τό Ἰσραήλ (βλ. Benoit d'Onorio, La liberté religieuse dans le monde, 1991). Ἐπίκληση τοῦ Θεοῦ στό Σύνταγμα καί

τή Δικαιοσύνη υπάρχει στή Γερμανία, τήν Ἑλβετία, τή Μ. Βρεταννία, τή Γαλλία καί τήν Ἰρλανδία. (Ἡ Π. Νικολούδη, Τά Συντάγματα τῆς Εὐρώπης τῶν 9 —ΕΟΚ— Κοινωνικές ἐκδόσεις, χ.χρ.). Στή Γαλλία δέν υπάρχει ὁμοφωνία γιά τό «κοσμικό» (λαϊκό) κράτος. Ἐπάρχει Κατήχηση στά σχολεῖα ὡς μάθημα. Ἡ «Σκοπιά» εἶναι κρατικά ἀπαγορευμένη καί ὁ χιλιασμός δέν θεωρεῖται θρησκεία. Στή Γερμανία δέν υπάρχει διάταξη γιά χωρισμό. Οἱ «ἐπίσημες» μάλιστα καί «ἐπικρατοῦσες» Ἐκκλησίες (Ρωμαιοκαθολική καί Εὐαγγελική) εἰσπράτουν «ἐκκλησιαστική φορολογία» (Kirchensteuer). Σ' ὅλα τά πανεπιστήμιά της λειτουργοῦν κρατικές Θεολογικές Σχολές, τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν εἶναι ὑποχρεωτικό, οἱ Ἐκκλησίες ἔχουν λόγο γιά τό διορισμό καθηγητῶν, ὡς ΝΠΔΔ. Στίς δημόσιες ὑπηρεσίες ὑπάρχει σταυρός, στό στρατό λειτουργεῖ θρησκευτική ὑπηρεσία, οἱ χριστιανικές ἐκκλησίες ἔχουν θέση στίς φυλακές, τή διοίκηση, τό στράτευμα, τήν κρατική τηλεόραση. Καί στήν Ἰταλία διδάσκονται τά θρησκευτικά μέ ἄξονα τόν καθολικισμό, ἔστω καί ἂν οἱ μαθητές ἀνήκουν σέ ἄλλα δόγματα. Ἀπό τό 1990 ὑπάρχει ἐκκλησιαστική φορολογία, ὑποχρεωτική καί γιά τούς ἀθέους. Στίς Η.Π.Α. ἡ ὑπαρξη χωρισμοῦ εἶναι φενάκη. Στό 7ο ἄρθρο τοῦ Συντάγματος ἀναφέρεται ἡ φράση «of our Lord», πού ἐννοεῖ τόν Χριστό. (Τά στοιχεῖα προέρχονται ἀπό διεξοδική ἔρευνα τοῦ Δρος Γ. Κρίππα).

Ἄρα ἡ χώρα μας θά πρωτοτυπήσει (τοῦλάχιστον), ἂν, συνταγματικά μάλιστα, θεσπίσει πλήρη —καί ἐπαχθῆ γιά τήν πίστη τῆς πλειονοψηφίας τοῦ λαοῦ της (ἐπικρατοῦσα)— χωρισμό, ὅπως τόν θέλουν οἱ ὑποστηρικτές του. Εἶναι δέ ἐξακριβωμένο πιά, ὅτι δυνάμεις, τά κέντρα τῶν ὁποίων ἐδρεύουν ἐκτός Ἑλλάδος, κατευθύνουν τά ὄργανά τους (Ἑλληνες καί ξένους) μέσα στή Χώρα μας καί χρησιμοποιοῦν ὅλα τά διαθέσιμα μέσα γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ τους, πού δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τήν ἀποσύνδεση Ὁρθοδοξίας καί Ἑθνους —καί ἄς ὑποστηρίζεται ὑποκριτικά τό ἀντίθετο. Διότι ὁ χωρισμός νοεῖται ἀπό τούς παραπάνω ὑποστηρικτές του ὡς «θρησκευτικός» ἀποχρωματισμός ὄλων τῶν μηχανισμῶν καί δομῶν τοῦ Κράτους καί ἀποορθο-

δοξοποίησή τους, ἀγνοώντας ὅτι τό Κράτος ἐκπροσωπεῖ τό Ἑθνος, τό ὁποῖο δέν ἐξεδήλωσε τήν ἐπιθυμία νά ἀποσυνδεθεῖ ἀπό τήν πίστη του καί ὅλα τά ἐπακόλουθα πού αὐτός ὁ σύνδεσμος συνεπάγεται. Κυρίως δέ στό χῶρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπου ἡ Ὁρθοδοξία ἀποτελεῖ τή μεγαλύτερη συνεκτική δύναμη τοῦ Ἑθνους, ὁ χωρισμός, ὅπως μάλιστα νοεῖται ἀπό τούς ὑποστηρικτές του, θά διευκολύνει τή σκοπούμενη (κατά τά φαινόμενα) διάλυση τοῦ Ἑθνους μας. Αὐτό τό στόχο ἐξυπηρετοῦν καί ἡ προπαγανδιζόμενη ἀπάλειψη τοῦ θρησκευματος ἀπό τίς νέες ταυτότητες (ἀποδυνάμωση καί ἀλλοίωση τῆς πνευματικῆς ταυτότητας τοῦ Ἑλληνισμοῦ), ὁ ἐξοδελισμός τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν γιά τήν ὑποκατάστασή του ἀπό τίς θρησκευτικοπολιτικές ἰδεολογίες τῆς Νέας Ἐποχῆς κ.λπ. Ἡ ἀποσύνδεση Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνικοῦ Ἑθνους προωθεῖται ἀκόμη μέ τήν προβολή τῶν «θρησκευτικῶν μειονοτήτων» τῆς χώρας μας, γιά τήν ἐμπέδωση τῆς ἐντυπώσεως, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι καί αὐτή μία μειονότητα ἢ χωρίς ἰδιαίτερη σημασία θρησκευτικό μέγεθος στή χώρα μας, παρά τά δείγματα τῶν κατά καιρούς σφυγμομετρήσεων, πού μαρτυροῦν ἀκριβῶς τό ἀντίθετο.

Οἱ ἄνθρωποι καλῆς θελήσεως γνωρίζουν σ' αὐτό τόν τόπο ὅτι ὁ χωρισμός Ἐκκλησίας-Πολιτείας ὑπάρχει καί ἐκφράζεται στήν παράδοσή μας μέ τόν ὄρο «συναλληλία» καί εἶναι δυνατός, ὅταν ἐφαρμόζονται πιστά οἱ ἱεροί κανόνες, ἀλλά καί αὐτοῖ οἱ νόμοι τοῦ Κράτους μας. Χωρισμός, σύμφωνα μέ τό πνεῦμα τῆς παραδόσεώς μας, σημαίνει: διοικητική αὐτοτέλεια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου καί συνεργασία μέ τήν Πολιτεία, σύμφωνα μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας (ἄρθρ. 2), πού εἶναι νόμος τοῦ Κράτους ἀπό τό 1975 (ν. 590/1977), σέ θέματα «κοινοῦ ἐνδιαφέροντος, ὡς τά τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς τῆς νεότητος, τῆς ἐν τῷ στρατεύματι θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας, τῆς ἐξυψώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας, φιλανθρωπίας καί πολιτισμοῦ».

Ὁ χωρισμός ὅμως αὐτός, πού ἀνταποκρίνεται πλήρως στήν παράδοσή μας, καί διατηρεῖ τήν ἐθνική ἐνότητά μας, ἀπαιτεῖ τήν ἀποφυγή κάθε πολιτικοκρατικῆς παρεμβάσεως

στόν ἐκκλησιαστικό χώρο. Διότι τό λεγόμενο «σφιχταγκάλιασμα» Ἐκκλησίας-Πολιτείας ἀποδαίνει συνήθως εἰς δάρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου, ὡς συνέπεια τῆς παρεμβατικῆς ἰσχύος τῆς «νόμῳ κρατούσης πολιτείας». Ὁ χωρισμός δέ ὡς συναλληλία ἐπιβάλλει τή διατήρηση τῆς ὀρθόδοξης θρησκευτικῆς ἀγωγῆς σ' ὅλες τίς βαθμίδες τῆς Ἐκπαιδεύσεως, παράλληλα βέβαια μέ τή διδασκαλία ὅλων τῶν γνωστῶν καί φανερῶν θρησκευμάτων, πού ἐκπροσωποῦνται στή Χώρα μας. Ἐπίσης τή διατήρηση τῆς κεφαλίδος τοῦ Συντάγματος (ἐπίκληση τῆς Ἁγίας Τριάδος) καί τοῦ ἄρθρου 3, ὅπου ὁ λόγος γιά τήν (κατά τήν ὁμολογία τοῦ λαοῦ μας) «ἐπικρατοῦσα θρησκεία». Ἐπίσης τοῦ ἄρθρου 13, πού ἐξασφαλίζει τήν προστασία καί ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως ὅλων τῶν πολιτῶν, ἀλλά ἀπαγορεύει ταυτόχρονα τόν

προσηλυτισμό, πρὸς ὁποιαδήποτε κατεύθυνση, μολονότι συνήθως θῦμα τοῦ προσηλυτισμοῦ εἶναι ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία...

Περὶ τὸ νά λεχθεῖ, ὅτι κάποια ἐπιχειρήματα τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ «χωρισμοῦ» δέν ἀντέχουν σέ καμμιά λογική. Τέτοιο λ.χ. εἶναι τό αἶτημα γιά «πολιτική κήδευση» (κατά τό «πολιτικός γάμος»). Θά τοὺς ἐρωτούσαμε ὁμως: Ποιός νόμος ἐπιβάλλει τήν ἐκκλησιαστική κηδεῖα; Ἐπ' εὐκαιρία δέ, πρέπει νά λεχθεῖ, ὅτι ὁ μόνος χώρος πού δέν μπορεῖ νά «ἐπιβάλλει» κάτι, εἶναι ὁ ἐκκλησιαστικός, διότι εἶναι χώρος ἐλευθερίας. Καί αὐτό δείχνει ἡ ἐκκλησιαστική πράξη. Ἀντίθετα, οἱ ὑποστηρικτές τοῦ «χωρισμοῦ» εἶναι ἐκεῖνοι, πού ἐρήμην τοῦ λαοῦ ζητοῦν ἐπιβολή τοῦ «χωρισμοῦ», ἀποδεικνύοντας τό πνεῦμα, ἀπὸ τό ὁποῖο διέπονται. Εὐτυχῶς, πού ὁ λαός δέν τοὺς ἀκούει, ἀλλ' οὔτε καί τοὺς καταλαβαίνει.

π. Γ.Δ.Μ.

Η ΠΑΠΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Στὴν προσφώνησή του πρὸς τόν Πάπα, κατὰ τήν θρονική ἐορτή τῆς Ρώμης (29. 6. 1998), ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης Ζηζιούλας ἀναφέρθηκε στήν ἀμοιβαία διάθεση τῶν Ὁρθοδόξων καί τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν νά συμβάλουν στήν ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητος ἀνάμεσα στήν Ὁρθόδοξη καί τήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία. Θεωροῦμε ἀξιοπρόσεκτο τό γεγονός ὅτι ὁ Σεβ. μίλησε γιά ἐνότητα ἐδρασμένη μόνο στήν Ἀλήθεια. Γι' αὐτό καί προσδιόρισε δύο ἀπὸ τά θεμελιωδέστερα προβλήματα πού ἐμποδίζουν τήν ἐνότητα: τό πρωτεῖο καί τό περί ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δόγμα.

Μᾶς ἐλύπησε ὁμως βαθύτατα τό ὅτι ἀνέφερε τοὺς λόγους τοῦ Πάπα, μέ τρόπο πού νά ἐκφράζουν τόν ἴδιο καί τήν Ὁρθόδοξη Ἀντιπροσωπεία, ὅτι δηλαδή «ἡ Ἀνατολή καί ἡ Δύση εἶναι οἱ δύο πνεύμονες μέ τοὺς ὁποίους ἀναπνέει ἡ Ἐκκλησία· ἡ ἐνότητά τους εἶναι

οὐσιώδους σημασίας (essential) γιά νά εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας αὐθεντική, γνήσια, ὑγιής (healthy life)».

Παρότι τρέφουμε εἰλικρινῆ σεβασμὸ πρὸς τόν Σεβασμώτατο καί ἐκτιμοῦμε τήν θεολογική του προσφορά στήν Ἐκκλησία, δέν μποροῦμε νά ἀποκρύψουμε τήν πικρία μας γιά τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἐάν βεδαίως δέν τοὺς ἔχουμε παρανοήσει.

Ἡ ἐκκλησιολογία πού ἐκφράζεται μέ τοὺς λόγους αὐτούς εἶναι τελείως ἀνορθόδοξη. Ἀνατρέπει τό θεμελιώδες περί Ἐκκλησίας ἄρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως. Ἀποροῦμε πῶς δέν τό ἐπρόσεξε ὁ Σεβασμώτατος!

Εἶναι ἀδιανόητο γιά τοὺς Ὁρθοδόξους νά δεχθοῦν ὅτι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει πιά, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δέν εἶναι ἡ Μία Ἁγία καί ὅτι πρέπει νά γίνει ἡ ἔνωση μέ τοὺς Ρωμαι-

οκαθολικούς, για να βρῆ ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καὶ Ἀποστολική Ἐκκλησία τὴν ἀληθινή, αὐθεντική, ὑγιᾶ ζωῆ της.

Ὅταν ἐπὶ τόσους αἰῶνες οἱ Ὁρθόδοξοι ὁμολογοῦμε: «Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν», εἴμαστε σέ πλάνη; Ἡ μήπως κάποιοι Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ἔχουν ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴ ἐκκλησιολογία; Διότι οἱ λόγοι αὐτοῦ τοῦ Σεβ. Περγάμου τὴν ἀπηχοῦν πλήρως. Σύμφωνα μὲ τὴν δυτικὴ ἐκκλησιολογία, ἡ ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν ἐπιδιώκεται στὴν προοπτικὴ νὰ πραγματοποιήσουμε τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία προφανῶς ἔπαυσε νὰ ὑπάρχει αὐθεντικά ἀπὸ τίς διαιρέσεις πού ἐπέφερε τὸ μεγάλο Σχίσμα καὶ ἡ Μεταρρύθμιση.

Ἐδῶ πρόκειται γιὰ βλασφημία! Τό νὰ δεχθοῦμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν ὑπάρχει πιά αὐθεντικά, ἀλλὰ εἶναι ὑπὸ πραγματοποίησιν, ἀποτελεῖ βλασφημία κατὰ τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος εἶπε: «καὶ πῦλαι ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς».

Ἡ ἐννοια τῆς διαιρέσεως δέν ταιριάζει στὴν φύση τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ καιροὺς πολλοὶ κλάδοι ἀπεκόπησαν, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία παρέμεινε ἡ ἴδια. Περιμένει τὴν ἐπισυναγωγὴ τους, ἐργάζεται γι' αὐτήν, ἀλλὰ δέν ἀμφιβάλλει γιὰ τὴν ταυτότητά της ἐνὸς οἱ κλάδοι αὐτοὶ παραμένουν ἀποκεκομμένοι ἀπὸ τὸ σῶμα της.

Ἐάν ἡ ἐνότης Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως εἶναι προϋπόθεσις καὶ γεγονός καθοριστικῆς σημασίας γιὰ νὰ ἀναδειχθῆ ἡ Μία Ἁγία, τότε ἐμεῖς σέ ποιά Ἐκκλησία βαπτισθήκαμε καὶ ἐπὶ τόσους αἰῶνες οἱ Ὁρθόδοξοι σέ ποιά Ἐκκλησία βαπτίζονταν;

Πρόκειται γιὰ ἄποψη πού προσβάλλει τὴν ταυτότητα καὶ τὴν αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι αὐτὴ μόνη ἀποτελεῖ τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

Ἐάν ἤθελε ὁ Σεβ. Περγάμου νὰ εἶναι θεολογικῶς ἀκριβῆς καὶ συνεπῆς πρὸς τὴν Ὁρθόδοξο ἐκκλησιολογία, θά ἔπρεπε νὰ διορθώσῃ τοὺς λόγους τοῦ Πάπα ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἐνότης τῆς

Δύσεως μὲ τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία εἶναι οὐσιώδους σημασίας (essential) γιὰ νὰ ζῆση ἡ Δύση αὐθεντικά, γνήσια (healthy) τὴν ζωῆ της».

Ἡ ρωμαιοκαθολικὴ ἐκκλησιολογία φαίνεται καθαρὰ στὴν Παπικὴ Ἐγκύκλιο *Ut Unum sint*, στὴν ὁποία μὲ ἰδιαίτερη ἐκτίμηση ἀναφέρεται ὁ Σεβ. Περγάμου. Στὴν Ἐγκύκλιο αὐτὴ μπορεῖ νὰ ἐπισημάνῃ κανεὶς τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς τῆς ἐκκλησιολογίας:

α) Οἱ δογματικὲς διαφορὲς κατανοοῦνται ὡς «νόμιμη διαφορὰ (πού) δέν εἶναι καθόλου ἀντίθετη στὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας» (παρ. 50). Ἔτσι οἱ ἑτεροδιδασκαλίαι τῆς Δύσεως, πού συνιστοῦν τραγικὴ ἔκπτωση ἀπὸ τὴν Ἀλήθεια τῆς Ἀποστολικῆς Πίστεως, νομιμοποιοῦνται· καὶ δυστυχῶς αὐτὸ γίνεται ἀποδεκτό ἀπὸ Ὁρθοδόξους θεολόγους μὲ συμφωνίες, ὅπως αὐτὴ στό Βalamand τοῦ Λιβάνου τὸ 1993.

β) Ἐμμονὴ στὴν παποκεντρικὴ ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας. Προϋπόθεση ἐνότητος κατὰ τὴν πρώτη χιλιετία, σύμφωνα μὲ τὴν Ἐγκύκλιο, εἶναι ἡ κοινωνία τῶν ἐπισκόπων μὲ τὸν ἐπίσκοπο Ρώμης. Καὶ τονίζεται: «Ἄν σήμερα ἀναζητοῦμε, στό τέλος τῆς δευτέρας χιλιετίας, ν' ἀποκαταστήσουμε τὴν πλήρη κοινωνία, πρέπει ν' ἀναφερόμαστε σέ ἐκείνη τὴν ἔτσι διαμορφωμένη ἐνότητα» (παρ. 55)!

γ) Στὴν προοπτικὴ νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν, ἡ ἐκκλησιολογία αὐτὴ ἐπιτρέπει τὴν συνύπαρξη χριστολογικῶν διδασκαλιῶν τελείως ἀντιθέτων, κάτω ἀπὸ μία συμβιβαστικὴ ὁμολογία πίστεως. Ἔτσι ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία βρέθηκε δογματικῶς σύμφωνη τόσο μὲ τίς μονοφυσικὲς ὅσο καὶ μὲ τίς νεστοριανικὲς ἐκκλησίες τῆς Ἀνατολῆς (παρ. 62)!

δ) Νομιμοποιοῦνται ἡ ὑπαρξη καὶ ἡ δραστηριοποίησις τῶν Οὐνιτικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς (παρ. 60).

Μιά τέτοια ἐκκλησιολογία δέν βοηθεῖ στὴν ἐνότητα ἐν μόνῃ τῇ Ἀληθείᾳ. Συσκοτίζει τὴν Ἀλήθεια καὶ προωθεῖ μίαν ἐνότητα συγκρητιστικὴ πού δέν εἶναι ἀποδεκτὴ ἀπὸ Ὁρθοδό-

ΚΟΙΝΟ ΠΑΣΧΑ ΧΩΡΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΙΣΤΕΩΣ

Η Διάσκεψις τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καί τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς στό Χαλέπι τῆς Συρίας (5-10 Μαρτίου 1997) ἔθεσε τίς ἀρχές γιά τόν συνεορτασμό τοῦ Πάσχα ἀπό ὄλους τοὺς Χριστιανούς. Ὡς σκοπός τοῦ συνεορτασμοῦ προβάλλεται ἡ κοινή μαρτυρία πρὸς τόν μὴ χριστιανικό κόσμο καί ἡ πραγματοποίησις τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος. Οἱ ἀρχές εἶναι οἱ ἑξῆς (*Ἐπίσκεψις* 543, 30.4.1997, σελ. 14):

α) Νά διατηρηθοῦν οἱ κανόνες τῆς Συνόδου τῆς Νικαίας (έορτασμός τοῦ Πάσχα τὴν Κυριακῇ πού ἀκολουθεῖ τὴν πρώτη ἑαρινή πανσέληνο).

β) Νά ὑπολογισθοῦν τὰ ἀστρονομικά δεδομένα (ἡ ἑαρινὴ ἰσημερία καί ἡ πανσέληνος) μέ τὰ ἀκριβέστερα δυνατά ἐπιστημονικά μέσα.

γ) Νά χρησιμοποιηθῇ ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ ὁ μεσημβρινός τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ τόπος τοῦ Θανάτου καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ Διάσκεψις τοῦ Χαλεπίου πιστεύει ὅτι μέ τίς ἀρχές αὐτές ἀνταποκρίνεται στίς θρησκευτικές καί ψυχολογικές ἀπαιτήσεις τῶν Ὁρθόδοξων καί τῶν Δυτικῶν Χριστιανῶν πού ἐπιθυμοῦν τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Πασχαλίου τους. Θεωρεῖ ὅτι, κάτω ἀπὸ αὐτές τίς ρυθμίσεις, δέν θά ὑπάρξῃ οὐσιαστικὴ δυσκολία στὴν ἀποδοχὴ τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ ἡμερολογίου.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἀπὸ Ὁρθόδοξου ἀποψέως ὑπάρχει μέγιστο πρόβλημα: ὁ συνεορτασμός τοῦ Πάσχα, ὅπως προτείνεται ἀπὸ τὴν Διάσκεψι, δέν προϋποθέτει τὴν ἐνότητα στὴν Πίστι καί δέν προβλέπεται νά τὴν ἐξυπηρετήσῃ. Τὰ κριτήρια πού χρησιμοποιοῦν οἱ ἐμπνευσταὶ τοῦ συνεορτασμοῦ δέν συμφωνοῦν μέ τὰ κριτήρια πού χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία γιά νά δεχθῇ τόν συνεορτασμό ἢ νά τόν ἀποκρούσῃ.

Τὰ κίνητρα αὐτῶν πού προωθοῦν τόν συνεορτασμό εἶναι «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου», περιορίζονται στό κοινωνιολογικὸ ἐπίπεδο καί δέν σκοπεύουν στὴν ἐνότητα τῆς Πίστεως καί κατὰ συνέπειαν στὴν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἀναφέρεται π.χ. ἡ Διάσκεψις στά κοινωνικά προβλήματα πού δημιουργοῦνται μεταξύ τῶν Χριστιανῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἀπὸ τόν ἐορτασμό τοῦ Πάσχα σέ διαφορετικὴ ἡμερομηνία καί ἐπαγγέλλεται τὴν θεραπεία τους, ἀλλὰ δέν μνημονεύει τὴν αἰτία αὐτῶν τῶν προβλημά-

των: τὸν παπικό καί προτεσταντικό προσυλητισμό, πού διέρρηξε τὴν ἐνότητα τοῦ Ὁρθόδοξου ποιμνίου, καί δέν συνιστᾷ τὴν ἐπανάκαμψιν τὴν πατρογονικὴ Ὁρθόδοξο πίστι, ὅποτε καί θά ἐκλείψῃ ἡ αἰτία τῶν προβλημάτων.

Ἀντιθέτως ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀπησχολεῖτο μέ τὰ προβλήματα τοῦ Πάσχα, ἐνδιεφέρετο πρωτίστως γιά τὴν ἐνότητά της μέ προοπτικὴ σωτηριολογικὴ. Γι' αὐτό, κατὰ τὸν Β' αἰῶνα, ἡ ἀσυμφωνία στὴν ἡμερομηνία τοῦ Πάσχα μεταξύ τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν δέν ὠδήγησε στὴν διάσπασιν τῆς ἐνότητος. Εἶναι γνωστό ὅτι ὁ πάπας Ἀνίκητος παρεχώρησε στὸν ἅγιο Πολύκαρπο τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Εὐχαριστίας στὴν Ρώμη καί ἀργότερα ὁ πάπας Βίκτωρ δέν διέκοψε τελικὰ τὴν κοινωνία μέ τοὺς ἐπισκόπους τῆς Ἀσίας.

Ἀξίζει νά σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἡ περί Πάσχα συζήτησις δέν ἀφοροῦσε τοὺς αἵρετικούς (Γνωστικούς, Μοντανιστὰς κ.λπ.), ἀλλὰ μόνο τοὺς Ὁρθόδοξους, στὴν ἐνότητα τῶν ὁποίων καί ἀπέβλεπε. Ἀντιθέτως, σήμερον, ἡ περί κοινοῦ Πάσχα συζήτησις ἐμπλέκει πολὺ διαφορετικὰς δογματικῶς χριστιανικὰς ὁμολογίας, χωρὶς νά ἀποδίδῃ στὴν δογματικὴ τους ἐνότητα.

Μεταξὺ τῶν κριτηρίων τῆς Διασκέψεως εἶναι καί ἡ ἀστρονομικὴ ἀκρίβεια γιά τόν ὑπολογισμό τῆς ἰσημερίας. Γιὰ τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησίαν ἀνά τοὺς αἰῶνας ἡ ἀστρονομικὴ ἀκρίβεια δέν ἀπετέλεσε κριτήριον ἀλλαγῆς τοῦ Πασχαλίου καί συνεορτασμοῦ μέ ἑτεροδόξους. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης σημειώνει: *Αἱ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι, ὅπου μετὰ τὴν πρώτην ἔγιναν, καὶ οἱ λοιποὶ Πατέρες, ἔβλεπον ναὶ καὶ αὐτοί, ὡς σοφοὶ ὅπου ἦτον, πῶς ἐκατέβη πολὺ ἡ ἰσημερία· ἀλλ' ὅμως δέν ἠθέλησαν νά τὴν μεταθέσουν ἀπὸ τὴν κα' Μαρτίου, ὅπου τὴν ἠῦρεν ἡ ἀ' σύνοδος, προτιμῶντες περισσότερον τὴν συμφωνίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔνωσιν, ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἰσημερίας, ἥτις δέν προξενεῖ, οὔτε εἰς τὴν εὐρεσιν τοῦ ἐδικοῦ μας Πάσχα καμμίαν σύγχυσιν, οὔτε βλάβην εἰς τὴν εὐσέβειαν, μάλιστα δέ καὶ προξενεῖ ἢ ἀκρίβεια αὕτη εἰς τοὺς Λατίνους δύο μεγάλας ἀτοπίας, τὸ νά ἐορτάζουν δηλαδὴ τὸ Πάσχα, ἢ μετὰ Ἰουδαίων, ὅπερ ἐναντίον ἐστίν*

είς τόν παρόντα ἀποστολικόν Κανόνα, ἢ πρό τῶν Ἰουδαίων (Πηδάλιον, ἔκδ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη 1982, σελ. 9).

Σημειωτέον ὅτι, σύμφωνα μέ τόν πίνακα μέ τίς ἡμερομηνίες τοῦ Πάσχα πού προτείνει ἡ Διάσκεψις, τό Χριστιανικό Πάσχα προηγείται τοῦ Ἑβραϊκοῦ σέ δύο τοῦλάχιστον περιπτώσεις (κατά τά ἔτη 2008 καί 2024), ἐάν ἀκολουθηθῇ ὁ κλασικός ὑπολογισμός τοῦ ἑβραϊκοῦ Πάσχα. Δέν προηγείται βέβαια, ὅταν τό ἑβραϊκό Πάσχα ὑπολογίζεται μέ τίς σύγχρονες ἀστρονομικές μεθόδους. Ἀλλά ποιός θά καθορίσῃ τήν μέθοδο ὑπολογισμοῦ καί ἔορτασμοῦ τοῦ ἑβραϊκοῦ Πάσχα;

Καί οἱ κατά καιρούς προτάσεις γιά ἀλλαγὴ ἢ διόρθωσι τοῦ Πασχαλίου γιά λόγους ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας (π.χ. τοῦ Γρηγοῦρά τόν 14ον αἰ.) δέν εὑρίσκαν σύμφωνο τήν συνείδησι τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά καί ἡ σθεναρά ἄρνησις τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν Ἱερεμίου τοῦ Β΄, Σιλδέστρου Ἀλεξανδρείας, Μελετίου Ἀλεξανδρείας τοῦ Πηγᾶ κ.ἄ., κατ' ἰδίαν καί ἐν συνόδῳ, νά δε-

χθοῦν τό Γρηγοριανό ἡμερολόγιο εἶχε ὡς κριτήριο τήν ἐνότητα, τήν δογματική ἀκεραιότητα καί τήν πιστότητα στήν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας.

Μόνο μετά ἀπό τήν ἀλλαγὴ στίς ἐκκλησιολογικές ἀντιλήψεις τῶν Ὁρθοδόξων κατά τόν 20όν αἰ. ἡ ἀλλαγὴ τοῦ Πασχαλίου ἀρχίζει νά γίνεται ἀποδεκτὴ ἀπό τοὺς Ὁρθοδόξους. Ἀφ' ὅτου στίς διαχριστιανικές σχέσεις ἔπαυσε νά τονίζεται ὅτι μόνη ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία Ἁγία, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ Πασχαλίου μπῆκε στήν ἡμερήσια διάταξι.

Ὁ συνορτασμός τοῦ Πάσχα, ἐάν πραγματοποιηθῇ, θά ἀμβλύνη ἀκόμη περισσότερο τήν δογματική εὐαισθησία τῶν Χριστιανῶν. Γιά τοὺς Ὁρθοδόξους θά ἀποτελέσῃ ἓνα ἀκόμη δῆμα πρὸς τήν ἀπώλεια τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητος καί αὐτοσυνειδησίας τους, ἐνῶ γιά τοὺς ἑτεροδόξους ἓνα ἐπιπλέον στοιχεῖο πού θά δυσχεράνη τήν ἐπανάκαμψί τους στήν ἀληθινή Πίστι καί Ἐκκλησία.

Η ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Ο Κων/νος Τσουκαλᾶς εἶναι καθηγητὴς τῆς κοινωνιολογίας στό πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Σχολιάζοντας τήν προετοιμασία τῆς «Πολυμεροῦς Συμφωνίας Ἐπενδύσεων» (ἔφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 27. 2. 1998), δίνει τόν πολύ ἐκφραστικό τίτλο: «Τά νέα ὑπερεθνικά συντάγματα». Καθιστᾶ σαφές ὅτι μπροστά στό νέο πλανητικό σύνταγμα πού λέγεται «Πολυμερὴς Συμφωνία Ἐπενδύσεων» τά ἐθνικά Συντάγματα ἀποδυναμώνονται. Ἡ ἔννοια τοῦ δημοκρατικοῦ ἐλέγχου καταργεῖται.

Οἱ πολυεθνικές ἐταιρεῖες μποροῦν νά ἐπενδύουν κεφάλαια σέ ὅποιαδήποτε χώρα τοῦ κόσμου καί νά ἀπαιτοῦν ἀπό τά κράτη τήν ἀπρόσκοπτη παραγωγή, ἐκμετάλλευσι καί διακίνησι ὅποιοιδήποτε ἀγαθοῦ: ὑλικοῦ, πολιτιστικοῦ, θρησκευτικοῦ ἢ ἰδεολογικοῦ. Ἐάν ἡ νομοθεσία μιᾶς χώρας ἢ οἱ συνταγματικές ἐπιταγές σ' ἐκεῖνο τόν τόπο παρακωλύουν τήν παραγωγή ἢ τήν ἐλεύθερη διακίνησι αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν, ἡ χώρα θά σύρεται στά δικαστήρια καί θά ὑποχρεώνεται νά καταβάλλῃ ὑπέρογκα ποσά στίς πολυεθνικές ὡς ἀποζημίωσι. Κλασικό παράδειγμα ἢ ὑποχρέωσις τοῦ Καναδᾶ νά πληρώσῃ στήν πολυε-

θνική ἐταιρεία ΕΘΥΛ ἀποζημιώσι 251 ἑκατ. δολαρίων, ἐπειδὴ ἀπαγόρευσε τήν παραγωγή ἑνός παραγώγου βενζίνης (πατέντα τῆς ἐταιρείας) ἐπικίνδυνου γιά τήν ὑγεία.

Τό χειρότερο εἶναι ὅτι, κατά τόν καθηγητὴ Τσουκαλᾶ, «οἱ πολιτεῖες δέν θά μποροῦν νά προστατεύσουν τήν ὑγεία τῶν πολιτῶν, νά νομοθετοῦν ἐναντία στήν παραγωγή ἀνεπιθύμητων προϊόντων, νά φορολογοῦν ἐπιλεκτικά ὀρισμένα προϊόντα ἢ ὀρισμένες παραγωγές ἢ νά ἀποφασίζου γιά τόν πολιτισμό πού θά ἤθελαν, ἔστω ἀλυσιτελῶς, νά ἐμφυσήσουν στά ἤδη διαβρωμένα ἀπό τά ΜΜΕ παιδιά». «Ἄν ὑπάρξουν», συνεχίζει ὁ καθηγητὴς, «κοινωνικές ταραχές, διαδηλώσεις, συγκρούσεις ἢ ἔστω ἔμπρακτες διαμαρτυρίες, τά κράτη ὑποχρεοῦνται νά τίς πατάξουν μέ αὐταρχικές παρεμβάσεις, μέ τὴ βία, μέ αἷμα ἢ ἀκόμη καί μέ δικτατορία, ἂν δέν θέλουν νά πληρώσουν δισεκατομμύρια σέ ἀποζημιώσεις τῶν πάντα καλόπιστων ἐπενδυτῶν...»

Εἶναι πλέον σὺνηθες τό φαινόμενο νά συντάσσονται τά κράτη σέ διεθνεῖς συμφωνίες. Τά διεθνή

πραγματα προχωρούν με ταχείς ρυθμούς προς παγκοσμιοποίηση. "Ένα επιπλέον δῆμα προς τήν κατεύθυνσι αὐτή εἶναι καί ἡ Πολυμερῆς Συμφωνία Ἐπενδύσεων. Τί θά κάνη ἡ χώρα μας; Κάτω ἀπό ποιές προϋποθέσεις θά ἔνταχθῆ — ἂν πρέπει νά ἔνταχθῆ— σ' αὐτή τήν νέα παγκόσμια συμφωνία πού, κατά τόν καθηγητή Τσουκαλά, προοιωνίζεται τήν πλήρη κατάλυσιν τῆς δημοκρατίας καί τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας;

Στό κοινωτικό καί πολιτικό γίνεσθαι ἔχει λόγο καί ὁ λαός. Ἔχει λόγο καί ἡ Ἐκκλησία. Θά ἀφήσουμε τά πράγματα στήν κρίσιν μόνον τῶν τεχνοκρατῶν;

Ἡ Γαλλία διαμαρτύρεται, διότι ἡ Πολυμερῆς Συμφωνία Ἐπενδύσεων θίγει τίς πολιτιστικές τῆς ἰδιαιτερότητες. Καί καλά κάνει.

Ὁ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικός λαός, μέ τήν ἰδιαίτερη πνευματική του κληρονομιά, πρέπει γιά πολύ πιά σημαντικούς λόγους νά ἀπαιτήσῃ ὄρους, κάτω ἀπό τοὺς ὁποίους ἡ Χώρα θά συμμετάσχη στήν συμφωνία αὐτή.

Προτοῦ ὀρεθοῦμε μπροστά σέ τετελεσμένα γεγονότα, ὅπως αὐτό τοῦ Σένγκεν, ἄς προβληματισθοῦμε σοβαρά.

Πρὶν ἀπό λίγα χρόνια ἡ μάχη τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θηβῶν καί Λεβαδείας κατά τῆς ἐγκαταστάσε-

ως τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά στήν Βοιωτία, κερδήθηκε.

Θά μπορούμε ἄραγε στό μέλλον νά προστατεύσουμε τά παιδιά μας ἀπό τήν «νόμιμη» καί κρατικά προστατευόμενη διακίνησιν ξένων πολιτιστικῶν, ἰδεολογικῶν καί θρησκευτικῶν «ἀγαθῶν»; Τοῦ αἰρεσιάρχη Μούν, τῆς Σαηεντόλοτς ἢ τοῦ οἰουδήποτε ἀντιχριστοῦ; Θά εἶναι ἄραγε δυνατή ἡ ἀντίδρασις γιά τήν διαφύλαξιν τῶν ὀρθοδόξων παραδόσεων καί τῆς ἐθνικῆς μας κληρονομιάς, ἂν ἡ χριστιανική μας ὁμολογία θά παραβλάπη τά οικονομικά συμφέροντα τῶν πολυεθνικῶν αὐτῶν θρησκευτικῶν ἑταιρειῶν; Γιατί, ὅπως εὐστοχα σημειώνει ὁ καθηγητής, «ἡ πολιτική ἐξουσία θά μεταμορφωθεῖ σέ ἓναν ἐσμό πειθήνιων ἐξ ὑποκειμένου ἐντολοδόχων» τοῦ νέου ὑπερεθνικοῦ συντάγματος.

Ἀπροϋπόθετος ἀποδοχή τῆς Πολυμεροῦς Συμφωνίας Ἐπενδύσεων σημαίνει ὅτι δέν θά ἀποφασίσουν οἱ λαοί γιά τό πῶς θά ζήσουν στόν τόπο τους, ἀλλά ὅτι θά εἶναι ὑποχρεωμένοι νά ἀκολουθήσουν τίς ἐπιταγές ὑπερεθνικῶν ἐξουσιῶν πού ἐλάχιστα θά εἶναι εὐαίσθητες στά συνταγματικῶς κατοχυρωμένα δικαιώματα τῶν λαῶν. Τό εὐῆχο δόγμα «ἐνότητις στήν ποικιλομορφία», μιά ἀρχή πού ὑπόσχεται τόν σεβασμό στίς πολιτιστικές, θρησκευτικές, πολιτικές καί ἄλλες ἰδιαιτερότητες, σκιάζεται ἀπό ὄλο-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας ἀποχωρεῖ ἀπό τό Π.Σ.Ε.

Ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Σόφιας, σέ ἐπικοινωνία του μέ συντάκτη τοῦ δελτίου εἰδήσεων ENI (Ecumenical News International), δήλωσε ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας, κατά τήν συνεδρία τῆς 22ας Ἰουλίου 1998, ἐπεκύρωσε τήν ἀπόφασιν πού εἶχε λάβει τόν περασμένο Ἀπρίλιον, ὅπως ἡ Ἐκκλησία Βουλγαρίας ἀποχωρήσει ἀπό τό Π.Σ.Ε. Ὡς λόγοι ἀποχωρήσεως προβάλλονται ἡ ἔλλειψη προόδου στόν πολυμερῆ θεολογικό διάλογο καί ὁ προσηλυτισμός τόν ὁποῖο ἀσκοῦν εἰς βάρος τῶν ὀρθοδόξων διάφορες αἱρέσεις, ὑπό τή σκέπη τῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασιν θά κοινοποιηθεῖ πρός τό Προεδρεῖο τῆς Ἡγεμονικῆς Συνελεύσεως τοῦ Π.Σ.Ε. (Χαράρε, 3-13 Δεκεμβρίου 1998), μέ γράμμα τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, τό ὁποῖο θά κομίσει στή Χαράρε ἓνας ἐπί τούτω μετα-

βαίνων ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας Βουλγαρίας. (ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐνημέρωσις» ΙΔ' -1998/7-8, σ. 3 τό ὁποῖον ἐκδίδεται ἀπό τήν Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν ἔδρα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν).

Θεμελίωση τῆς πρώτης «Οἰκουμενικῆς» ἐκκλησίας στή Ρουμανία

Ὅπως εἶναι γνωστό, κατά τήν περίοδον τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων στήν Ἀνατολική Εὐρώπη, οἱ δημιουργούμενοι νέοι, ἐργατικοί κυρίως, συννοικισμοί, δέν εἶχαν κανένα ἀπολύτως ἴχνος θρησκευτικῆς παρουσίας καί στεροῦνταν ἱερῶν ναῶν. Μέ τήν πτώσιν ὁμως τοῦ κομμουνισμοῦ καί τόν ἐκδημοκρατισμό τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς τῆς Εὐρώπης, ἄρχισε βαθμιαία ἡ ἀνέγερσιν Ἐκκλησιῶν καί ἄλλων εὐκτηρίων οἰκῶν σέ συνοικίες καί πόλεις ὅπου δέν ὑπῆρχαν.

Ίδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ή περίπτωση τής βιομηχανικής πόλεως Χουνεντοάρα στά δυτικά διαμερίσματα τής Ρουμανίας, όπου μέ διαχριστιανική πρωτοβουλία καί συνεργασία, ανεγέρθηκε ή πρώτη «οίκουμενική» έκκλησία τής χώρας αὐτῆς, προκειμένου νά έξυπηρετήσῃ τίς λειτουργικές ανάγκες τῶν διαφόρων χριστιανικῶν κοινοτήτων πού διαβιοῦν στήν έν λόγω πόλη. Κτισμένος σέ οικόπεδο τοῦ νοσοκομείου τής Χουνεντοάρα, ὁ ναός αὐτός θά χρησιμοποιεῖται έκ περιτροπῆς ἀπό Ὁρθοδόξους, Λατίνους, Οὐνίτες, Εὐαγγελικούς, Βαπτιστές καί Πεντηκοστιανούς.

Μιλώντας ένώπιον χιλίων περίπου προσκεκλημένων κατά τά θυρανοίξια, ὁ Ὁρθόδοξος ἐπίσκοπος Ἀράντ Νικόλαος, ὅπως καί ὁ Γραικοκαθολικός (Οὐνίτης) ἐπίσκοπος Ἀλεξάντρου Μεσιάν, χαρακτήρισαν τήν ανέγερση τοῦ νέου αὐτοῦ ναοῦ ὡς «ϊστορικό γεγονός, τό ὁποῖο έκφράζει τήν κοινή μας χριστιανική πίστη» (ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Ἐνημέρωσις ΙΔ΄-1998/7-8, σ. 7).

Σχόλιο: Ἄς σημειωθεῖ ὅτι τό ἀνωτέρω περιοδικό θά πρέπει νά βλέπει ὡς δῆμα πρὸς τά ἔμπρός τή λειτουργία τής «ἐκκλησίας» αὐτῆς, διότι ή «θεολογία» τήν ὁποία έκφράζει εἶναι αὐτή τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.) τήν ὁποία υἰοθετεῖ καί τό έν λόγω περιοδικό τοῦ Πατριαρχικοῦ Κέντρου τοῦ Σαμπεζύ.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τής Ρουμανίας δυστυχῶς μᾶς εἶχε δώσει καί στό παρελθόν δείγματα φρονήματος ἀλλοιωμένου ἀπό τόν θρησκευτικό συγκρητισμό. Ἔτσι ὁ Πατριάρχης Ρουμανίας εἶχε δηλώσει ὅτι ὁ χωρισμός τῶν χριστιανῶν εἶναι δείγμα ἐλλείψεως ἀγάπης καί προχώρησε σέ δῆματα θρη-

σκευτικῆς διακοινωνίας (intercommunio) μέ τούς Ἀντιχαλκηδονίους (μονοφυσίτες). Τό παρόν ὄλισθημα εἶναι σοβαρότερο. Ἡ «πρώτη οίκουμενική ἐκκλησία» πού θεμελιώθηκε δείχνει πῶς νοεῖται οίκουμενιστικά ή ένότητα τῶν χριστιανῶν.

Τὸ Πατριαρχεῖο Μόσχας προσεχώρησε στήν «Εὐρωδιακονία»

Κατά τή Γενική Συνέλευση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συνεταιρισμοῦ «Εὐρωδιακονία», πού πραγματοποιήθηκε στίς Βρυξέλλες, ἀπό 26 ἕως 29 Ἰουνίου 1998, τό Πατριαρχεῖο Μόσχας, κατόπιν αἰτήσεώς του, ἔγινε δεκτό ὡς τακτικό μέλος τοῦ έν λόγω Ὁργανισμοῦ.

Ἡ «Εὐρωδιακονία - Εὐρωπαϊκός Συνεταιρισμός γιά Ἐκκλησιαστική Κοινωνική Διακονία», ἔδρευε στίς Βρυξέλλες, ἀποβλέπει δέ στήν ἐνίσχυση τῶν ἐκκλησιῶν καί ἐκκλησιαστικῶν ἰδρυμάτων πού συναντοῦν οἰκονομικές δυσχέρειες στήν ἐκπλήρωση τοῦ ποιμαντικοῦ ἢ κοινωνικοῦ ἔργου τους. Ἡ «Εὐρωδιακονία» μέχρι τής προσχωρήσεως τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ἀποτελοῦνταν ἀπό διάφορες διακονικές καί ἀνθρωπιστικές ὀργανώσεις προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν τής Εὐρώπης. (ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Ἐνημέρωσις ΙΔ΄-1998/7-8, σ. 8).

Σχόλιο: Ἡ μή συμμετοχή τῶν Ὁρθοδόξων μέχρι τώρα στόν προτεσταντικό αὐτό «συνεταιρισμό» ἴσως δέν ἦταν τυχαία. Τό Πατριαρχεῖο Μόσχας μέ τό δῆμα του αὐτό ἀνοίγει τήν πόρτα καί σέ ἄλλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες ἐλπίζουμε νά μή μποῦν στόν πειρασμό νά κάνουν παραχωρήσεις σέ θέματα πίστεως προκειμένου νά εἰσπράξουν τά χρήματα τῶν Προτεσταντῶν.

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ συλλόγου «ΡΩΜΗΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ»
Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατά τόν νόμο: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης
Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Ἀθανάσιος Καγιᾶς (Ἐκδόσεις «Μυγδονία»)

Δαδάκη 18, Καλοχώρι Θεσσαλονίκης. Τηλ.: (031) 754.254

Συνδρομές προαιρετικές.

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Μοναχόν Ἀρσένιον Βλιαγκόφτην,
Τ.Θ. 18407

540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ